

MEDELELSER

Nr. 2. Marts 2000

11. Narkotika - Kurervirksomhed
12. Røveri - "Gademobning" - Tyveri - Udvisning
13. Udvisning - Grov vold - Trusler mod vidner - Farede-
likter - Retssikkerhed
14. Strafadmåling - Reststraf - Narkotika
15. Færdselsloven - Spritkørsel - Hastighedsforseelse mv. -
Uagtsom legemsskade - Anklageskrifter
16. Erstatning - Modregning
17. Menneskerettigheder - Lang sagsbehandling - Person-
skadeerstatning
18. Varetægtsfængsling - Opretholdt anholdelse - Nye sig-
telser
19. Salær - Rejseomkostninger
20. Samfundstjeneste - Bedrageri - Forsikringssvig - Do-
kumentfalsk
21. Ophævelse af andre foranstaltninger end straf - Be-
handlingsdom - Sindssyge
22. Blufærdighedskrænkelser - Politivedtægten

LANDSFORENINGEN AF BESKIKKEDE ADVOKATER

Postbox 1051
1007 København K
Telefon 3311 7522
Telefax 3332 4775

Landsforeningens bestyrelse:

Thomas Rørdam
formand, København

Bent Holmberg
næstformand, Aalborg

Michael Abel
Holbæk

Karen Marie Dyekjær
Esbjerg

Hanne Gullitz
Århus

Poul Jost Jensen
Glostrup

Mogens Juhl
Odense

Mette Lauritzen
København

Ansvarshavende redaktør:

Elsebeth Rasmussen

Oplagstal: 1090

Formandens adresse:

Postbox 9017, 1022 København K

Telefon 3312 4540
Fax 3393 4540

Gamle sager

I nærværende hæfte er refereret en sag fra Menneskerettighedsdomstolen, hvor Danmark er blevet dømt på grund af sagsforløbet i en civil erstatningssag.

Redaktøren havde sidste år og vil indeværende år have sin hovedbeskæftigelse ved en straffesag, hvor gerningsindholdet anses realiseret i 1992-93. Resultatet er vidneforklaringer i lighed med følgende citat fra retsbogen side 910 (!):

"Vidnet huskede ikke generalforsamlingsprotokollatet (bilagshenvisning, BH). Hun huskede heller ikke protokollatet (ny BH). Vidnet kunne ikke sige, om aftalen (BH) var den aftale, som fulgte med skrivelsen (BH). Vidnet kunne heller ikke sige, om det var hende, som havde skrevet aftalen. Vitterlighedspåtegningen på aftalen sagde hende ikke noget.....Vidnet var ikke på noget tidspunkt andet end, hvad man kunne kalde sekretær. Hun var slet ikke involveret i den oprindelige anskaffelse af selskaberne. Vidnet kunne ikke huske, om hun lavede påtegningen (BH), men hun ville ikke bestride dette, såfremt det pågældende dokument var fundet blandt hendes papirer..."

Det er sindsoprivende spændende at høre på. Man må håbe, at det tjener et nyttigt formål.

Narkotika - Kurervirksomhed

Straffelovens § 191

To sager om strafudmåling for kurerer, henholdsvis 6 år for 2,9 kg heroin, og 6 år for 3,4 kg kokain. Henvisning i sidste dom til nyere højesteretspraksis.

1) Københavns Byrets 13. afd. nr. 19275/99, 10/1 2000

T på 26 år var under en tilståelsessag tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 2, ved i januar/februar 1999 sammen med andre at have indsmuglet 2.973 g heroin fra Tyrkiet til Danmark via lufthavnen.

I forhold 2 § 119 ved på Politigården i forbindelse med anholdelsen at have forsøgt at nikke en politiassistent en skalle.

I forhold 3 våbenloven ved forud for anholdelsen at have båret en dolk med klingelængde på 8,6 cm på gaden.

T var tidligere straffet senest i 1995 bl.a. for røveri med fængsel i 1½ år og i 1997 for bl.a. tyveri en fællesstraf på 8 måneder, endelig i marts 1998 for bl.a. brugstyveri, våbenlovgivningen og lov om euforiserende stoffer med en fællesstraf på 1 år, der omfattede reststraf i henhold til tidligere prøveløsladelse. Han blev prøveløsladt i juli 1998 med en reststraf på 126 dage.

Retten fandt T skyldig og udmålte en straf af fængsel i 6 år, mens det havde sit forblivende med fuldbyrdelsen af reststraffen i henhold til den seneste prøveløsladelse.

Retten bemærkede:

"Ved strafudmålingen har retten i relation til forhold 1 tillagt det betydning, at der er tale om en kurervirksomhed i et enkeltstående forhold, ligesom der til dels er lagt vægt på, at den indførte heroin til dels har haft en meget lav koncentration."

2) Københavns Byrets 2. afd. nr. 16473/99, 28/9 1999

P på 31 år var under en tilståelsessag tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 2, ved via lufthavnen at have indført 3.462 g kokain fra Peru til Danmark.

T var ikke tidligere straffet. T var bosiddende i Sverige og havde ingen tilknytning til Danmark.

Anklagemyndigheden påstod fængsel i 7 til 8 år og ikke under 7 år. Anklageren henviser bl.a. til dommene i U 88.962Ø, U 93.1019H og U 98.905H.

Resten er citat af byrettens dom:

"Forsvareren har om strafudmålingen anført, at der maximalt bør udmåles en straf på fængsel i 6 år og har henvist til, at nyeste højesteretspraksis U 98-1109 H og U 99-393 H viser en lavere strafudmåling for kurervirksomhed end den hidtil gældende praksis. Om praksis før nævnte højesteretsdomme har forsvareren blandt andet henvist til U 96-1324 H, U 98-107 H og U 98-623 H og til "Domme i kriminelle sager 1996-98" p. 182 ØLD af 12. september 1996 og af 19. september 1996.

Rettens bemærkninger:

Ved tiltaltes uforbeholdne tilståelse, hvis rigtighed bestyrkes ved de i øvrigt foreliggende oplysninger, findes det bevist, at tiltalte er skyldig i overensstemmelse med tiltalen.

Straffen fastsættes efter straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 2. pkt. jf. (.lov om euforiserende stoffer...) til fængsel i 6 år, idet retten ved strafudmålingen har lagt til grund, at der alene er tale om kurervirksomhed og om et enkeltstående forhold. Retten har ved strafudmålingen henset til det lavere udmålingsniveau, der synes at følge af højesteretsdommen refereret i U 99.393 H."

Der skete udvisning for bestandig.

- oo0oo -

Forsvareren bemærker, at der på baggrund af Højesterets afgørelser i U 1998.1109 H og U 1999.393 H er ved at rodfæste sig en praksis, hvorefter kurervirksomhed straffes noget lavere, end hvad der hidtil har været lagt op til. Der er næppe tvivl om, at begge sager ville have medført straffe på 7 års fængsel for et par år siden.

Ingen af dommene er anket.

Røveri - "Gademobning" - Tyveri - Udvisning

Straffelovens § 288, udlændingelovens § 22 og § 26

Det bliver desværre mere og mere udbredt, at unge mennesker "mobber" andre på gaden. Det er dog ikke altid, at tiltale for røveri holder, undertiden er det kun tyveri. Der var - under forudsætning af, at det var røveri - påstand om udvisning, der imidlertid blev frafaldet.

Københavns Byrets 22. afd. 18378/99, 21/12 1999

T på 16 år var tiltalt for røveri ved i maj 1999 kl. 05.45 på gaden i forbindelse med flere uidentificerede personer at have frataget A en sølvarmlænke til en værdi af ca. 1.000 kr., idet T beordrede A til at tage den af, samtidig med, at han udtalte: "Hvis du ikke tager den af, får du tæsk". A tog den af, rakte den til T, der videregav den til en af de andre.

Der var påstand om frihedsstraf og udvisning efter udlændingelovens § 49, stk. 1, jfr. § 23, nr. 1, jfr. § 22, nr. 6 og § 32, stk. 1.

T nægtede sig skyldig. Han var ustraffet. A og tre andre personer afgav vidneforklaring.

T var egnet til betinget dom med hjælpeforanstaltninger. Han havde været frihedsberøvet 12 dage. Efter sin endelige påstand påstod anklagemyndigheden **frifindelse** over for påstanden om udvisning.

Byretten bemærkede:

"Efter bevisførelsen lægger retten til grund, at tiltalte spurgte vidnet A, om han måtte se hans armlænke, og at A herefter rakte hånden frem, hvorefter tiltalte fjernede armlænken. Trods A's anmodning om at få armlænken igen, gik tiltalte med og gav den til en anden fra den gruppe, han var sammen med, hvorefter armlænken forsvandt. Retten finder det ikke godtgjort, at tiltalte i forbindelse med fratagelsen af armlænken har truet med anvendelse af vold, og tiltalte frifindes derfor for tiltalen for røveri.

Retten finder det derimod godtgjort, at tiltalte ved fratagelsen af armlænken og videregivelsen af denne har gjort sig skyldig i tyveri, og at tyveriet efter omstændigheder-

ne ved handlingen uanset værdien af det stjålne bør henføres under straffelovens § 285, stk. 1.

Tiltalte har således overtrådt straffelovens § 285, stk. 1, jf. § 276.

Retten finder det imidlertid upåkrævet, at frihedsstraf fuldbyrdes. Straffastsættelsen udsættes derfor i medfør af straffelovens § 56, stk. 1, som nedenfor bestemt.

Tiltalte frifindes for påstanden om udvisning."

- oo0oo -

Vilkårene omfattede 1 års prøvetid og hjælpeforanstaltninger efter § 40 i Lov om Social Service.

Udlændingestyrelsen havde den 30/9 1999 på baggrund af forventningen om en ubetinget fængselsstraf på 6-8 måneder (lidt usædvanligt over for en hidtil ustraffet 16-årig gaderøver, tilføjer redaktøren) anført, at det var tvivlsomt, om de i udlændingelovens § 26 nævnte hensyn burde føre til, at udvisning skulle undlades.

T var 11 år, da han kom til landet. Han var under uddannelse og havde mor og to søskende her. Hans far, morfar og en moster boede i Thailand. Han havde pt. ikke kontakt med faderen.

Landsforeningens Meddelelse 13/2000

Udvisning - Grov vold - Trusler mod vidner - Faredelikter - Retssikkerhed

Udlændingelovens §§ 22 og 26, Straffelovens §§ 123, 245 og 250

Meget grov afstraffelse af vidne, der blev efterladt i hjælpeløs tilstand i plantage. Fængselsstraffe på 1 år og 10 mdr. og 2 x 2½ år (forstraffe for vold). Selv om C var straffet tidligere for grov vold (§ 246), talte hans familiemæssige forhold mod udvisning.

Retten i Rødning SS 229/99, 23/11 1999

A på 20, B på 21 og C på 23 år var tiltalt alle i forhold 1 for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, for B og C tillige § 247 - gentagen vold - samt § 123 og § 250 ved at have forulempet V i anledning af dennes forklaring som vidne i retten mod to andre personer, idet de tiltalte i september 1999 lokkede V ud på et øde sted i en planta-

ge og slog ham - både mens han stod op og lå på jorden - adskillige gange på kroppen og i ansigtet med knyttede hænder og med en svær knortekæp, ligesom de sparkede ham adskillige gange på kroppen og i ansigtet.

Ved volden blev V påført skade på milten, der akut samme dag måtte bortopereres. Endvidere blev V påført brud på næsen og mange svære brud på ansigtsskelettet, der inddrog det meste af mellemansigtet, ligesom han mistede flere tænder. Endelig blev han i ansigtet og på kroppen tilført adskillige blodansamlinger, sår og flænger, hvoraf en del måtte sys. Umiddelbart efter afstraffelsen forlod de tiltalte V i hjælpeløs tilstand alene i skoven.

I forhold 2 var alle de tiltalte tiltalt for efter den i forhold 1 beskrevne vold at have stjålet V's pung med 100 - 150 kr.

I forhold 3 var A ved en senere lejlighed under varetægtsfængslingen fundet i besiddelse af 0,24 g hash til eget forbrug. Dette forhold var erkendt.

Der var påstand om udvisning af C i medfør af udlændingelovens § 49, stk. 1, jfr. § 22, stk. 1, nr. 3 og 6.

Alle nægtede sig skyldige i anklageskriftets forhold 1 og 2, som tiltalen var rejst. A og B kunne kun erkende vold efter § 244. C kunne erkende § 123 og tyveri i forhold 2, men nægtede i lighed med de øvrige § 245 og § 250. Han påstod endvidere frifindelse for påstanden om udvisning.

A havde som 6. og 7. dom betingede straffe i 1997 og 1999 for bl.a. tyveri på henholdsvis 5 måneder og 6 måneders (fællesstraf) fængsel.

B havde en voldsdom efter § 244 i 1997, kombinationsdom 3 måneder, heraf 1 måned betinget.

C var i april 1994 straffet for overtrædelse af straffelovens § 246 med fængsel i 3 år. Han havde siden for overtrædelse af § 244 i 1995 og 1997 fået henholdsvis fængsel i 40 og 50 dage.

Lægeattesten vedr. V er udførligt gengivet i dommen. Det fremgik bl.a., at V's tilstand op til, at diagnosen miltruftur (beskadigelse) kunne stilles, havde været særdeles kritisk.

Om beskadigelserne i ansigtet hed det bl.a., at der måtte forventes et længerevarende sygdomsforløb, idet kæben skulle fikseres i 6 uger. Man måtte forvente, at V var uar-

bejdsdygtig i 3 måneder. Der ville være varige mén i form af ar, ligesom der hyppigt var senfølger i form af smerte, ændret følsomhed af overlæbe samt vedvarende problemer med kæbefunktion og tilbagevendende infektioner.

Udlændingestyrelsen skrev om C, at han var ca. 13 år, da han kom til Danmark med sin mor. Han havde haft lovligt ophold i ca. 11 år. Hans danske samlever og 2 børn boede her, moderen boede fortsat i Danmark. Han havde en moster, en fætter og kusine i Polen, som han ikke havde kontakt med. Han talte et dårligt polsk.

Af øvrige oplysninger fremgik, at C var blevet gift med samleveren, at han ikke kunne formulere sig skriftligt på polsk, og at han kun havde besøgt hjemlandet 4 gange, hver af ca. 1 uges varighed. Ægtefællen havde overhovedet ingen tilknytning til Polen.

Retten præmisser fylder i dommen 4½ side. Det fremgik bl.a., at det blev lagt til grund, at C havde lokket V til plantagen ved at tilbyde noget kokain, som han angav var nedgravet. A og B blev taget med på turen. Voldsepisoden indledtes ved, at B med stor kraft slog en granraffe ned mod V's hoved, da denne sad på hug. Alle de tiltalte begyndte herefter at slå og sparke V i flere omgange. Under episoden blev det nævnt, at V havde vidnet og var en stikker. V besvimede. Da han vågnede, lå han alene i lysningen. Han gik ad stien og opdagede de tiltalte ca. 300 m. væk. C råbte til ham, at han skulle gå den anden vej, og at han skulle sige, at han var blevet kørt over af en bil. C var den, der var mest vild og gik hårdest til den. B var den eneste, der slog med kæp. A var den, der slog mindst og ikke så hårdt.

Retten konkluderede:

"Med disse bemærkninger findes de tiltalte skyldige i overtrædelse af straffelovens § 245, § 123 og § 250. Særligt med hensyn til overtrædelse af straffelovens § 250 bemærkes, at det efter forurettedes forklaring lægges til grund, at han efter at være besvimmel eller have været bevidstløs vågnede op alene i lysningen. Det lægges herefter til grund, at de tiltalte har forladt forurettede i en tilstand, hvor de ikke kunne vide, om han ville vågne op igen."

Retten lagde endvidere til grund, at alle de tiltalte havde været på det rene med, da de kørte mod plantagen, at V skulle afstraffes, fordi han havde vidnet mod to andre personer. De tiltalte forblev på stedet og deltog i voldsudøvelsen, til den sluttede. De havde derfor et strafferetligt medansvar for de øvrige tiltaltes voldsudøvelse i det fulde begivenhedsforløb.

Kun C blev dømt for tyveriet i forhold 2.

A blev idømt fængsel i 1 år og 10 måneder, den betingede dom for berigelseskriminalitet fra 1999 blev stående uden vilkårsændring. Retten lagde vægt på, at A's voldsudøvelse ikke havde haft helt samme omfang og hårdhed som de medtiltalte.

B blev idømt en fællesstraf på 2½ års fængsel, der også omfattede den ene måned betinget fra dommen i 1997. Der var lagt vægt på forstraffen, at B som den eneste slog med granrafte, og at slaget med raften påbegyndte voldsepisoden og kunne være den udløsende faktor for, at volden fik et så voldsomt omfang.

C fik fængsel i 2½ år under hensyn til hans forstraffe, at C var initiativtageren til, at voldsepisoden i det hele taget fandt sted, og at han var mest voldsom og slog hårdest under episoden.

Om udvisningspåstanden bemærkede retten:

"Efter de foreliggende oplysninger om tiltalte C's personlige og familiemæssige forhold finder retten, at der er omstændigheder, der i medfør af udlændingelovens § 26, stk. 2, taler afgørende imod at udvise tiltalte.

Som følge af det anførte frifindes tiltalte C for anklagemyndighedens påstand om udvisning."

- oo0oo -

Forsvareren for C tilføjer:

"Udlændingestyrelsen udtalte i forbindelse med sagens forelæggelse forud for domsforhandlingen, at man ud fra foreliggende retspraksis fandt det tvivlsomt, om de i Udlændingelovens § 26 nævnte hensyn bør føre til, at udvisning undlades.

Ved byrettens dom blev min klient frifundet for påstanden om udvisning.

Han ønskede herefter ikke at anke dommen, idet udvisningsspørgsmålet var langt vigtigere for ham, end om strafudmålingen var i overensstemmelse med praksis.

Han var tillige afhængig af Anklagemyndighedens mulige kontraanke og de medtiltaltes eventuelle anke. (Overfor disse var der ikke noget udvisningsspørgsmål).

Han var derfor glad, da ingen ankede dommen.

For mig står tilbage et retssikkerhedsmæssigt problem, idet jeg finder det utilfredsstillende, at strafudmålingen ikke bliver efterprøvet i 2 instanser på grund af frygt for, at udvisningspåstanden gentages i landsretten og følges af denne.

Jeg ved ikke, om andre har gjort samme erfaring som mig, og om der kan skabes debat omkring problemet med henblik på at sikre, at strafudmålingen uafhængigt af udvisningsspørgsmålet kan blive behandlet i landsretterne.

Et muligt løsningsforslag kunne være, at såfremt udvisningspåstanden ikke blev anket af Anklagemyndigheden inden for den normale ankefrist, da at domfældte kunne få prøvet strafudmålingen ved en anke, der iværksættes i de følgende 14 dage."

Landsforeningens Meddelelse 14/2000

Strafudmåling - Reststraf - Narkotika

Straffelovens § 40, § 61 og § 191

T havde en reststraf på 1366 dage hovedsagelig for to narkodomme på henholdsvis 5 og 5½ år. Nu fundet skyldig i et mindre narkoforhold med 26 g heroin til videresalg. Landsretten fandt - modsat byretten, at der - delvist - skulle tages hensyn til reststraffen og udmålte en straf af fængsel i 2½ år.

Ø.L. 1. afd. a.s. S-4491-99, 28/1 2000

T på 36 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 2, jfr. stk. 1, ved i oktober 1999 på gaden at være fundet i besiddelse af 26,7 g brun heroin med henblik på videreoverdragelse.

I forhold 2, lov om euforiserende stoffer ved at være i besiddelse af 20 nerve- og sovepiller.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om en fællesstraf med hensyn til reststraffen efter en prøveløsladelse i september 1998 (jfr. nedenfor).

T erkendte sig skyldig i forhold 1, dog med det forbehold, at han regnede med, at der var tale om amfetamin, og at han ikke havde haft forsæt til besiddelse af heroin. Han erkendte sig skyldig i forhold 2.

T var tidligere straffet flere gange, i 1988 bl.a. for tyveri, hæleri og lov om euforiserende stoffer og våbenloven med hæfte i 30 dage. En gammel reststraf fra 1986 blev ikke udløst.

I 1989 for narkotika med en tillægsstraf på fængsel i 5 år.

I 1992 for narkotika med fængsel i 5½ år (amfetamin og kokain).

I 1993 for lov om euforiserende stoffer med hæfte i 7 dage (hash). Sidste dom stadfæstet i 1994 i landsretten.

I 1996 for narkotika og tyveri fængsel i 1 år og 6 måneder, stadfæstet i landsretten 1997. Løsladt 4/9 1998 med en reststraf på 1366 dage og 4 års prøvetid. Afsoningen omfattede tillige dommene fra 1988, 1989, 1992 og 1994.

Byretten bemærkede:

"To voterende finder det vedrørende forhold 1 bevist, at tiltalte var bekendt med, at han var i besiddelse af heroin, og stemmer derfor for at anse tiltalte skyldig. Disse voterende lægger vægt på, at det af hensyn til omkostningerne har formodningen imod sig, at tiltalte er rejst til København blot for at hente en mindre portion amfetamin, at tiltalte medbragte en vægt, og at det eneste naturlige formål hermed har været, at tiltalte skulle kontrollere det købte, og at disse voterende derfor finder det helt usandsynligt, at tiltalte ikke skulle have set heroinen.

En voterende finder det ikke bevist, at tiltalte vidste, at han var i besiddelse af heroin. Denne voterende finder imidlertid, at tiltalte må have anset det som overvejende sandsynligt, at der var tale om andet end amfetamin, og at tiltalte ved at holde sig i uvidenhed herom, har accepteret muligheden for, at der kunne være tale om heroin. Med denne begrundelse voterer også denne voterende for at anse tiltalte skyldig.

Efter udfaldet af voteringen anses tiltalte herefter skyldig i forhold 1.

I overensstemmelse med sin erkendelse anses tiltalte tillige skyldig i forhold 2.

Straffen fastsættes til fængsel i 8 måneder, jfr. straffelovens § 191, stk. 2, jf. stk. 1, 2. pkt. og jf. lov om euforiserende stoffer § 2, jf. § 3, stk. 1, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 3, jf. § 27, stk. 1, jf. bilag liste E nr. 16 og 25.

Straffen omfatter ikke reststraffen ved prøveløsladelsen den 4. september 1999, jf. straffelovens § 40, stk. 1, jf. § 61, stk. 2, nr. 1."

Anklagemyndigheden ankede med påstand om skærpelse, navnlig således, at der udmålttes en fællesstraf principalt på ikke under fængsel i 4 år, subsidiært lavere end svarende til reststraffen.

T påstod stadfæstelse.

Landsretten udtalte:

"Tiltalte er bl.a. ved Vestre Landsrets domme af 30. august 1989 og 29. september 1992 straffet med fængsel i henholdsvis 5 år og 5 år 6 måneder, samt ved Ålborg retsdom af 11. december 1996 med fængsel i 1 år 6 måneder for alvorlige overtrædelser af straffelovens § 191. Når henses hertil samt til at tiltalte er prøveløsladt den 3. september 1998 efter afsoning af bl.a. disse domme og til at forholdet i nærværende sag, der ligeledes vedrører alvorlig narkotikakriminalitet, er begået kort efter udløbet af det første år af prøvetiden på 4 år efter prøveløsladelsen, findes straffen at burde fastsættes som en ubetinget fællesstraf, jf. straffelovens § 40, stk. 1, jf. § 61, stk. 2.

Landsretten finder, særligt under hensyn til at en betydelig del af reststraffen hidrører fra prøveløsladelse efter afsoning af domme afsagt i 1989 og 1992, samt i øvrigt under hensyn til oplysningerne om tiltaltes personlige forhold, at fællesstraffen passende kan fastsættes til fængsel i 2 år 6 måneder.

I øvrigt stadfæstes dommen.

Tiltalte har været fortsat frihedsberøvet under anken."

Statskassen skulle betale sagens omkostninger for landsretten.

Landsforeningens Meddelelse 15/2000

Færdselsloven - Spritkørsel - Hastighedsforseelse m.v. - Uagtsom legemsskade - Anklageskrifter

Straffelovens § 249, færdselslovens § 42, stk. 1, § 53, stk. 2 og § 126, retsplejelovens § 908

Havde med mere end det dobbelte af tilladt hastighed forårsaget trafikuheld med personskade. Ikke på grund af promillen 0,54 (på et tidspunkt, hvor promillegrænsen var 0.80) grundlag for at henføre forholdet efter FL § 53, stk. 2. Ikke tilladt henførelse

efter FL § 126, stk. 2, nr. 1, da gerningsbeskrivelsen i anklageskriftet ikke gav mulighed herfor, jfr. RPL § 908.

V.L. 5. afd. a.s. S-3056-99, 15/12 1999

T på 21 år var tiltalt for overtrædelse af færdselslovens §§ 3, stk. 1, 42, stk. 1 og 53, stk. 2 samt straffelovens § 249 for med en promise på mindst 0,54 i juni 1997 at have kørt frem mod et kryds for rødt lys i bymæssig bebyggelse med en hastighed på over 100 km/t.

Der skete sammenstød med en anden personbil, hvor K bl.a. pådrog sig en beskadiget milt, hjernerystelse, flere sår i ansigtet og en klemt brystkasse.

Der var påstand om fængselsstraf og ubetinget frakendelse efter færdselslovens § 125, jfr. § 127.

T nægtede spritkørsel og overtrædelse af straffeloven. Derudover erkendte han sig skyldig. Han påstod frifindelse for den ubetingede frakendelse.

T havde i december 1998 vedtaget bøde og betinget frakendelse for en hastighedsforseelse.

Det var oplyst, at K blev fastklemmt ved uheldet; hendes milt måtte siden fjernes - med livslange gener til følge; hun blev syet ved øjet med 30 sting; der var fortsat kosmetiske gener ved øjenlåget, så hun skulle reopereres. Hun var indlagt en uge og sygemeldt i 3 måneder.

Byretten bemærkede:

"Efter tiltaltes erkendelse af at have indtaget alkohol i nattens løb, svarende til den udfundne promise, og at have fremført bilen med omkring 100 km/t i bymæssig bebyggelse ind i krydset mod rødt lys og herved forvoldt et færdselsuheld med alvorlig personskade, der findes at måtte henføres til straffelovens § 249, og stor materiel skade, findes tiltalens rigtighed i det hele bevist.

Straffen fastsættes efter færdselslovens § 117, stk. 1, jfr. § 53, stk. 2, og § 118, stk. 1, nr. 1, jfr. § 3, stk. 1, og § 42, stk. 1, samt straffelovens § 249, til fængsel i 60 dage.

Retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, frakendes tiltalte ubetinget for et tidsrum af 3 år fra endelig dom, jfr. færdselslovens § 125, jfr. § 127."

T ankede med påstand om frifindelse for færdselslovens § 53, stk. 2, og påstanden om ubetinget frakendelse af førerretten. I øvrigt til formildelse.

Anklagemyndigheden påstod principalt stadfæstelse af byrettens afgørelse af skyldsspørgsmålet samt skærpelse af de idømte sanktioner. Anklagemyndigheden havde for det tilfælde, at forholdet ikke kunne anses for omfattet af færdselslovens § 53, stk. 2, subsidiært påstået forholdet henført under færdselslovens § 126, stk. 2, nr. 1, mere subsidiært under § 126, stk. 1, nr. 1.

Anklagemyndigheden havde for landsretten berigtiget tiltalen, således at der efter "§ 3, stk. 1" indføjedes "§ 4, stk. 1".

Det var oplyst, at T tillige ved dom afsagt i 1997 var straffet med 20 dages hæfte for § 244. Han havde vedtaget en bøde i oktober 1998 for hæleri med hensyn til tyveri.

Landsretten udtalte:

"Efter tiltaltes forklaring og det i øvrigt oplyste er det bevist, at tiltalte førte bilen frem mod krydset Ryhavevej/Rymarken med en hastighed på omkring 100 km/t og kørte ind i krydset for rødt lys, hvorved der skete et færdselsuheld, som medførte alvorlig personskade og stor materiel skade. Tiltalte findes herved at have overtrådt færdselslovens § 3, stk. 1, § 4, stk. 1 og § 42, stk. 1, nr. 1, samt straffelovens § 249.

Efter oplysningerne om den målte promille i blodprøven udtaget ca. en time efter kørslen er der ikke grundlag for at fastslå, at der har været en sammenhæng mellem spiritusindtagelsen og kørselsfejlen. Herefter er betingelserne for at anse kørslen for omfattet af færdselslovens § 53, stk. 2, ikke opfyldt. Tiltalte frifindes derfor for tiltalen for overtrædelse af denne bestemmelse.

Efter beskrivelsen i tiltalen, hvori der intet er nævnt om, at skadeforvoldelsen skal anses som forsætlig, eller at tiltalte skal have ført køretøjet på særlig hensynsløs måde, er der ikke grundlag for at henføre forholdet under færdselslovens § 126, stk. 2, nr. 1, jf. retsplejelovens § 908, stk. 3. Derimod findes forholdet som det mindre i det mere i forhold til tiltalen for overtrædelse af færdselslovens § 53, stk. 2, at kunne henføres under færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1, idet betingelserne heri efter det anførte om kørslen i øvrigt er opfyldt.

Tiltalte findes herefter skyldig i det beskrevne omfang.

Straffen, der fastsættes efter færdselslovens § 118, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 2, og efter straffelovens § 249, jf. § 89, udmåles til 20 dagbøder á 200 kr. med en forvandlings-

straf af hæfte i 20 dage. Ved straffastsættelsen er der taget hensyn til den tid, der er forløbet, siden forholdet blev begået.

Retten til at føre motordrevet køretøj, findes i medfør af færdselslovens § 126, stk. 2, nr. 2, jf. § 127, jf. straffelovens § 89 og princippet i straffelovens § 61, stk. 1, at burde frakendes ubetinget, således at frakendelsestiden fastsættes under et for det af denne sag omfattede forhold og for det af vedtagelsen den 12. november 1998 omfattede forhold. Herefter fastsættes frakendelsestiden til 1 år fra denne landsretsdom.

Med de anførte ændringer stadfæster landsretten dommen."

- oo0oo -

Forsvareren henviser til Waages Spritkørsel 2. udg. s. 94 om sammenhæng mellem spritkørsel og kørselsfejl. Han tilføjer:

"Det andet interessante spørgsmål var, hvorvidt anklagemyndigheden kunne påstå sagen henført under Færdselslovens § 126, stk. 2, nr. 1, såfremt der skete frifindelse efter § 53, stk. 2. På grund af den mangelfulde udformning af anklageskriftet afviste landsretten dette og dømte derfor alene efter § 126, stk. 1, nr. 1.

Da klienten havde været så uforsigtig (åndsvag) at pådrage sig en bøde for hastighedsoverskridelse efter forholdets begåen, udløste sagen en ubetinget frakendelse i 1 år i medfør af Færdselslovens § 126, stk. 2, nr. 2, jfr. § 127.

Selvfølgelig kan det påstås, at sagen muligvis ikke er helt sammenlignelig med de regler, der gælder under den nuværende lovgivning, idet overtrædelsen er begået før end kriminaliseringen af området 0,51-0,8 promille. Der nævnes imidlertid intet herom i dommen, og jeg tror ikke, at den ville have fået et andet udfald, hvis forseelsen var begået efter de nye bestemmelsers ikrafttræden."

Landsforeningens Meddelelse 16/2000

Erstatning - Modregning

Retsplejelovens § 1018 b

A fik ved en anholdelse frataget sit kamera. Han blev sigtet for hæleri, men påtale opgivet. Han krævede kameraet tilbage, men fik at vide, at det ved en fejltagelse var blevet solgt på auktion, og at man ville modregne erstatningsbeløbet herved i skyldi-

ge bøder, sagsomkostninger m.v. I første omgang tiltrådte Justitsministeriet dette, men kom på bedre tanker ved fornyet henvendelse.

Justitsministeriet 2.k. 610102/004, udat.

A's advokat klagede den 12.11.1998 til Rigspolitiet over en afgørelse, som Københavns Politi havde truffet i en erstatningssag.

A var i september 1997 blevet anholdt til afsoning. Han blev fundet i besiddelse af et kamera. Han gav tilladelse til, at dette kunne blive undersøgt. I oktober 1997 blev han sigtet for forsøg på hæleri med hensyn til tyveri. Han nægtede, og påtale blev opgivet i december 1997.

A's advokat spurgte til kameraet i april 1998. Kameraet blev den 02.05.1998 ved en fejl solgt ved politiets foranstaltning på offentlig auktion for 1.900 kr.

I august 1998 tilkendte politiet A erstatning på 1.900 kr., men beløbet blev modregnet i skyldige bøder og sagsomkostninger. Efter modregning henstod yderligere ca. 19.000 kr. i skyldige omkostninger.

I klagen til Rigspolitiet gjorde advokaten gældende, dels at A skulle have erstattet genanskaffelsesværdien på 4.495 kr., dels at der ikke skulle foretages modregning.

Rigspolitichefen anerkendte erstatningspligten og lagde ved værdifastsættelsen vægt på, at kameraet var solgt på auktion **efter** (udhævet her), at advokaten havde spurgt til kameraet, samt oplysninger i sagen om kameraets værdi.

Derimod fandt man, at der kunne foretages modregning. Begge fordringer var afviklingsmodne og gensidighedsbetingelsen opfyldt, idet staten anses som en enhed med hensyn til statslige myndigheders adgang til at modregne i borgernes krav mod staten, jfr. UfR 1982.315H.

Man fandt ikke, at der var ligheder med sagen i UfR 1996.1217 VLK, hvor erstatningssøgende slap for modregning i en sag, hvor han på grund af myndighedernes fejl havde afsonet 2 gange.

Rigspolitiet henviste til Justitsministeriet som rekursmyndighed. Justitsministeriet svarede i første omgang den 28.05.1999, at Politidirektøren i København havde været berettiget til at foretage modregning. Der var ikke tale om et krav på godtgørelse for uberettiget frihedsberøvelse, der faldt uden for formuerettens område.

Advokaten henvendte sig på ny med brev af 07.06.1999 til Justitsministeriet og henviste bl.a. til, at man i tilsvarende tidligere sager havde omgjort modregningsadgangen.

Om den konkrete sag fremhævede advokaten, at kameraet var blevet solgt, efter at advokaten havde spurgt til det hos politiet.

"Der er altså ikke tale om 2 pengefordringer, der er tale om, at politiet fuldstændig uberettiget "ændrer" min klients kamera fra at være en personlig ejendel til at være penge - og at denne "fejl" oven i købet foretages efter, at A har bedt om at få sit kamera.

Hvis modregning i en sådan situation er korrekt, åbner det jo uanede mængder af muligheder i forhold til inddrivelse af offentlig gæld."

Politidirektøren bidrog til fremfinden af den tidligere af advokaten påberåbte sag og sendte med skrivelse af 17.12.1999 kopi til advokaten af indstillingen til Justitsministeriet.

Den tidligere sag var afgjort til klagerens fordel under henvisning til Rigsadvokatens afgørelse 141/90, refereret i Rigsadvokatens Årsberetning for 1993, side 76 (jfr. nedenfor).

Under henvisning hertil indstilledes det, at der blev truffet afgørelse om, at modregning ikke kunne finde sted.

Dette blev ved en udateret påtegning uden yderligere begrundelse tiltrådt af Justitsministeriet.

- oo0oo -

Rigsadvokatens afgørelse 141/90 gengives her:

"Nogle beslaglagte effekter, der skulle tilbageleveres, fordi påtale i sagen var opgivet, var af politiet ved en fejl blevet bortsolgt. Der tilkendtes ejeren en erstatning på 1.200 kr. herfor. Modregning i skyldige bøder og sagsomkostninger blev undladt, da en sådan modregning ikke kunne være foretaget, hvis politiet havde kunnet udlevere selve effekterne, og da ejeren ikke skulle stilles ringere på grund af politiets fejl."

Menneskerettigheder - Lang sagsbehandling - Personskadeerstatning

Menneskerettighedskonventionens art. 6

Godtgørelse på 70.000 kr. i forbindelse med civil sag om personskadeerstatning mod forsikringsselskaber. Sagsanlæg i 1988, byretsafgørelse 1995 og landsretsafgørelse 1996.

Menneskerettighedsdomstolen 15/2 2000, Kurt Nielsen mod Danmark

I en enstemmig afgørelse har syv dommere besluttet, at der foreligger en krænkelse af artikel 6, stk. 1 om længden af civilt søgsmål og tilkendt 70.000 kr. i godtgørelse til klageren, der den 26/2 1988 anlagde sag mod tre forsikringsselskaber med påstand om invaliditetserstatning som følge af et trafikuheld.

Retten i Skanderborg afsagde dom den 15/2 1995. Samme måned ankede forsikringsselskaberne. Den 9/9 1996 stadfæstede Vestre Landsret afgørelsen.

Sagens gang i systemet:

Klage blev indgivet den 23/9 1996. Den 1/11 1998 blev sagen som følge af ikrafttræden af protokol 11 henvist til domstolen, der lod den passere nåleøjet den 22/6 1999.

Resten af pressemeddelelsen fra Menneskeretsdomstolen gengives på engelsk:

"Decision of the Court

Article 6 § 1 of the Convention

The Court established that the proceedings lasted 8 years, 6 months and 13 days for two levels of jurisdiction. It found that neither the complexity of the case nor the applicant's conduct could explain such length, but found periods amounting to a total of more than 5 years and 9 months which were imputable to the State authorities and for which the Government had not provided any convincing explanation. Thus, having regard to this, the overall duration of the proceedings and to what was at stake for the applicant, the Court concluded unanimously that the "reasonable time" requirement of Article 6 § 1 of the Convention was not satisfied.

Article 41 of the Convention

The Court accepted that the applicant suffered damage of a non-pecuniary nature as a result of the length of the civil proceedings instituted by him. Making its assessment on an equitable basis and having regard to the circumstances of the case - in particular the overall duration of the proceedings and the applicant's personal situation - the Court awarded the applicant 70,000 DKK as compensation for non-pecuniary damage.

The Court's judgments are accessible on its Internet site (<http://www.echr.coe.int>)."

Landsforeningens Meddelelse 18/2000

Varetægtsfængsling - Opretholdt anholdelse - Nye sigtelser

Retsplejelovens § 762

Udlænding sigtet for svindel med kreditkort. Anholdelsen opretholdt 3x24 timer, hvor det ikke lykkedes politiet af skaffe yderligere bevismateriale. I det følgende retsmøde blev fremsat ny sigtelse for forsøg på dokumentfalsk med hensyn til falsk førerbevis. Byretten fængslede, landsretten løslod under dissens.

Ø.L. 12. afd. kære nr. S-0618-00, 16/2 2000

Udlændingen U blev fremstillet i grundlovsforhør en fredag sigtet for dokumentfalsk ved brug af kreditkort udstedt til A til indkøb af bl.a. beklædningsgenstande til en værdi af ca. 26.000 kr.

U nægtede sig skyldig. Han havde brugt kreditkortet, men i henhold til samtykke fra kortindehaveren A, som var hans chef.

Retten opretholdt anholdelsen i 3x24 timer, idet spørgsmålet om fængsling ikke kunne afgøres, før politiet havde foretaget yderligere efterforskning i sagen, herunder en adresse i Tyskland, hvortil et nødkreditkort var fremsendt, samt en henvendelse til kortindehaveren.

To andre udlændinge, der havde ledsaget U på rejse fra Hamborg til Danmark, men angiveligt ikke havde været med til indkøbene, blev fremstillet i grundlovsforhør, men løsladt af politiet efter indenretlig afhøring uden begæring om fængslingskendelse.

Kort inden fristens udløb blev U fremstillet på ny.

Anklageren sigtede nu yderligere U for forsøg på dokumentfalsk med hensyn til et falsk canadisk kørekort i hans besiddelse. Herom var U allerede i det første retsmøde afhørt uden sigtelse og havde forklaret, at han ikke havde brugt dette kørekort eller havde til hensigt at bruge det i Danmark. Han var klar over, at det var falsk.

Forelagt sigtelsen forklarede han i det andet grundlovsforhør, at han var på vej til Polen. Det var hans mening at leje en bil i Polen, og måske i forbindelse dermed anvende det falske canadiske kørekort.

Politiet havde vedr. sigtelse 1 forespurgt på den pågældende adresse, først på gadenavnet galt stavet, dernæst på en person, hvis navn var galt stavet, og uden at undersøge karakteren af adressen, hvor der var tilmeldt 26 personer. Det var ikke lykkedes at komme i forbindelse med A.

Byretten fængslede efter § 762, stk. 1, nr. 1 og 3 på begrundet mistanke om, at U i forhold 2 havde gjort sig skyldig i forsøg på dokumentfalsk eventuelt i forbindelse med indkøb af det i forhold 1 nævnte kreditkort.

I forhold 1 fandt retten fortsat ikke, at der var det fornødne mistankegrundlag som nævnt i den tidligere kendelse, der manglede fortsat kontakt til A, og der manglede fortsatte undersøgelser vedr. adressen i Tyskland.

Forsvareren påkærede kendelsen med påstand om løsladelse og indgav kæreskrift. Anklageren kærede, at U ikke var blevet fængslet tillige på sigtelsen i forhold 1.

Landsretten udtalte:

"Landsretten tiltræder, at der ikke er sket varetægtsfængsling på grundlag af sigtelsen i forhold 1.

Med hensyn til sigtelsen i forhold 2 finder landsdommerne B.O. Jespersen og Kroman, at der ikke foreligger en tilstrækkeligt begrundet mistanke om, at kærende her i landet ville gøre brug af det i hans besiddelse værende forfalskede canadiske kørekort. De har derfor stemt for at løslade kærende.

Landsdommer Kjærsgaard har stemt for at stadfæste byrettens kendelse i henhold til de i kendelsen anførte grunde.

Der afsiges kendelse efter stemmeflertallet."

Salær - Rejseomkostninger

Retsplejelovens § 741 og § 336 c

Byretten havde "fast praksis ved herværende embede" om ikke at tillægge rejseomkostninger til udenbys advokater. Landsretten omgjorde afgørelsen, henset til, at det drejede sig om en stor skatte- og momssag med påstand om frihedsstraf samt tillægsbøde på ikke under 1.050.000 kr., hvorfor væsentlige hensyn talte for at imødekomme T's ønske om at få beskikket en bestemt advokat, der efter T's opfattelse havde særligt kendskab til skatte- og afgiftsstrafferet.

Ø.L. 14. afd. kære S-0747-00, 28/2 2000

Advokat A anmodede byretten om at blive beskikket som forsvarer for T. Dette skete på betingelse af, at A frafaldt krav mod statskassen for godtgørelse af rejseudgifter, jfr. RPL § 741, stk. 1, jfr. § 336 c, stk. 3.

A protesterede og henviste til, at T havde rettet henvendelse til ham, fordi A tidligere havde været forsvarer i skattestraffesager og var blevet anbefalet af nogle af T's bekendte.

Byretten afsagde følgende kendelse:

"Det er fast praksis ved herværende embede, at der ved beskikkelse af udenbys advokater stilles den betingelse, at rejseudgifter og andre merudgifter som følge af, at en bestemt advokat ønskes beskikket, ikke skal betales af statskassen. Såfremt der foreligger særlige omstændigheder frafalder retten som oftest forbeholdet.

De af advokat A anførte omstændigheder findes imidlertid ikke at være af en sådan karakter, at beskikkelsen bør ske uden forbehold, jf. retsplejelovens § 741, stk. 1, jf. § 336, stk. 3, hvorfor

b e s t e m m e s:

Advokat A beskikkes som forsvarer for T.

Beskikkelsen sker med rejseforbehold, således at statskassen ikke skal godtgøre forsvarerens rejseudgifter."

I sit kæreskrift anførte A de oplysninger om sagens karakter, der fremgår af landsrettens nedennævnte kendelse.

Han bemærkede bl.a.:

" ...

Min klient har søgt en udenbys forsvarer, idet han oplyser, at der i Slagelse igennem længere tid har været problemer mellem muslimske indvandrere og danskere, og han havde derfor et ønske om at finde en forsvarer i København, da han mener, at udbudet af forsvarere er større og mere nuancerede der. Dette drøftede min klient med nogle af hans landsmænd, der pegede på mig, idet jeg bl.a. tidligere har været forsvarer i skattestraffesager.

Jeg kan oplyse, at jeg tidligere har været beskikket som forsvarer for en anklaget udlænding ved Landsrettens behandling af en straffesag i Slagelse, og under denne sag blev jeg beskikket uden lignende forbehold."

Advokaten henviste endvidere til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, artikel 6, stk. 3 c.

Landsretten udtalte:

"Efter retsplejelovens § 336 c, stk. 3, kan retten efter et konkret skøn i hvert enkelt tilfælde stille som betingelse for beskikkelse af en bestemt advokat, at merudgifterne herved ikke skal betales af statskassen. Ved afgørelsen af spørgsmålet bør der ifølge betænkning 404/1966 om ændring af reglerne om fri proces m.v., side 46, tages hensyn til, om beskikkelse af den pågældende advokat efter sagens art og størrelsen af merudgifterne i forbindelse hermed er rimeligt begrundet.

Under hensyn til karakteren af sigtelsen for overtrædelse af henholdsvis skattekontrollen og momsloven, for så vidt angår unddragne skattebetalinger på 635.436 kr. og unddragelse af moms for 427.546 kr., samt til, at anklagemyndigheden har nedlagt påstand om frihedsstraf samt om tillægsbøde på ikke under 1.050.000 kr., finder landsretten, at væsentlige hensyn taler for at imødekomme sigtedes ønske om at få beskikket en bestemt advokat, der efter sigtedes opfattelse har særligt kendskab til skatte- og afgiftsstrafferet, selv om denne har kontor uden for Slagelse retskreds. Herefter, og idet bemærkes, at merudgifterne ikke kan antages at stå i misforhold til sagen, tager landsretten kærendes påstand til følge.

T h i b e s t e m m e s:

Beskikkelsen af advokat A for tiltalte T bør foretages uden betingelse om, at han falder krav mod statskassen for godtgørelse af rejseudgifter."

- oo0oo -

Forsvareren tilføjer, at kendelsen muligvis bryder lidt med UfR 1988.941 HK.

Landsforeningens Meddelelse 20/2000

Samfundstjeneste - Bedrageri - Forsikringssvig - Dokumentfalsk

Straffelovens § 62, § 171 og § 279

T havde ved to lejligheder svigagtigt anmeldt, at der var stjålet effekter for henholdsvis 21.000 og 26.000 kr. og i forbindelse hermed udfærdiget falske fakturaer. Fængsel i 3 måneder betinget af samfundstjeneste i 60 timer (dissens i landsretten for ubetinget straf).

V.L. 1. afd. a.s. S-2948-99, 5/1 2000

T på 28 år var under en tilståelsessag tiltalt i forhold 1 og 2 for falsk anmeldelse § 165 og dokumentfalsk, ved at have anmeldt et indbrudstyveri og udfærdiget en falsk købskvittering i marts 1998, samt i forhold 3 bedrageri ved til forsikringsselskabet at have anmeldt, at der var stjålet effekter for 21.870 kr., hvilket beløb blev udbetalt.

I forhold 4-6 ved i oktober 1998 på tilsvarende måde over for politi og forsikringsselskab at have anmeldt, at der var stjålet effekter for 26.815 kr., denne gang dokumenteret med en falsk faktura. Forsikringssummen blev denne gang ikke udbetalt.

Der var påstand om frihedsstraf. T var ikke tidligere straffet. Han var egnet til samfundstjeneste.

Straffen blev fastsat til fængsel i 3 måneder betinget af 60 timers samfundstjeneste inden for 8 måneder.

Retten lagde vægt på, at T var ustraffet og på hans udmærkede personlige forhold.

Anklagemyndigheden ankede til skærpelse, navnlig således at straffen blev gjort ubetinget. T påstod stadfæstelse.

T forklarede, at han nu havde fast ansættelse som arbejdsmand.

Resten er citat af landsrettens dom:

"4 voterende udtaler:

Af de grunde, som byretten har anført, tiltrædes det, at straffen er fastsat som sket, og at straffen er gjort betinget med vilkår om samfundstjeneste. Disse voterende stemmer derfor for at stadfæste dommen.

2 voterende udtaler:

At straffen efter det foreliggende kan fastsættes til fængsel i 60 dage, som der blandt andet under hensyn til, at der foreligger to anmeldelser til forsikringsselskabet, ikke er grundlag for at gøre betinget. Disse voterende stemmer derfor for at fastsætte straffen til fængsel i 60 dage.

Der afsiges dom efter stemmeflertallet.

Prøvetiden og afviklingstiden regnes fra denne landsretsdom.

Landsretten stadfæster derfor dommen."

Landsforeningens Meddelelse 21/2000

Ophævelse af andre foranstaltninger end straf - Behandlingsdom - Sindssyge

Straffelovens § 68 og § 72

K var i 1997 idømt behandlingsdom for forsøg på bankrøveri med attrappistol. Hun begærede nu foranstaltningen ophævet og fik medhold i landsretten, der henviste til, at foranstaltningen havde været opretholdt i en periode, der stod i åbenbart misforhold til en normal straf.

V.L. 1. afd. S-3436-99, 22/12 1999

K på dengang 56 år blev i september 1997 for forsøg på bankrøveri med en attrappistol idømt en behandlingsdom.

Hun var tidligere bl.a. i 1996 idømt en betinget dom uden straffastsættelse for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1.

Det fremgik af mentalerklæring, at hun havde været skizofren siden 21-års alderen.

K begærede i 1999 foranstaltningen ophævet, og sagen blev indbragt for byretten i september. Hun forklarede under et retsmøde i november, at hun boede på en døgninstitution, hvor hun kunne komme og gå frit, men helst ville bo for sig selv i en lejlighed, og en sådan havde hun nu fået til indflytning pr. 1/12. Hun fik depotmedicin, der gav hende mange gener. Hun havde ingen sygdomserkendelse.

Det blev oplyst fra Kriminalforsorgens socialrådgivere, at aftalen med K var, at hun langsomt kunne flytte ud fra døgninstitutionen, således at lokalpsykiatrien efter 1/2 2000 skulle overtage tilsynet.

Anklagemyndigheden protesterede mod ophævelse af foranstaltningen. K havde i ubehandlet tilstand været præget af svær aggressivitet, og hun havde givet udtryk for, at hvis foranstaltningen blev ophævet, ville hun ikke længere tage sin medicin.

Den beskikkede advokat henviste til bedring i tilstanden og proportionaliteten.

Byretten udtalte:

"Efter de lægelige oplysninger om K's forhold og psykiske tilstand finder retten, at der fortsat er behov for psykiatrisk behandling af K til forebyggelse af yderligere lovovertrædelser. Herefter og under hensyn til K's indstilling til denne behandling, findes der ikke tilstrækkeligt grundlag til at ophæve de ved dommen iværksatte foranstaltninger, hvorfor

bestemmes:

Begæringen fra K om ophævelse af de i dom af 3. september 1997 idømte foranstaltninger tages ikke til følge."

K kærede til landsretten, anklagemyndigheden påstod stadfæstelse. Kæremålet blev mundtligt behandlet.

K oplyste supplerende, at hun nu var flyttet i egen lejlighed, men stadig havde tæt kontakt til døgninstitutionen. Hun var blevet klar over, at hun ikke selv måtte bestemme, om hun ville tage den ordinerede medicin. Efter nærmere overvejelser ville hun være villig til at tage medicinen nogle år endnu, selv om foranstaltningen blev ophævet.

Landsretten udtalte:

"Efter de foreliggende oplysninger lægges det til grund, at det ud fra lægelige synspunkter ikke på nuværende tidspunkt kan anbefales at ophæve den idømte foranstaltning. På den baggrund må spørgsmålet om foranstaltningens ophævelse bero på en vurdering af forholdet mellem den begåede kriminalitet og den tidsmæssige udstrækning af foranstaltningen. Foranstaltningen blev idømt kærende ved dom af 3. september 1997, og der var under sagen rejst tiltale for overtrædelse af straffelovens § 288, stk. 1, nr. 1, jf. § 21, i anledning af et forhold, der var begået den 9. juni 1997, hvor kærende under trussel med en attrappistol havde forsøgt at tvinge en bankassistent til at udlevere sig kontanter. Kærende havde under sagen været frihedsberøvet fra den 9. juni 1997. Foranstaltningen har nu været opretholdt i en periode, der står i åbenbart misforhold til længden af den straf, som den begåede kriminalitet må antages at kunne have udløst, og karakteren af den begåede kriminalitet taler ikke i sig selv afgørende imod en ophævelse. På denne baggrund tages begæringen om ophævelse af foranstaltningen til følge.

T h i b e s t e m m e s

Den foranstaltning, der blev fastsat vedrørende kærende K, ved dommen af 3. september 1997, ophæves."

- oo0oo -

Der henvises til en tilsvarende byretsafgørelse refereret i Meddelelse 8/2000.

Landsforeningens Meddelelse 22/2000

Blufærdighedskrænkelser - Politivedtægten

Straffelovens § 232

Verbal uterlighed straffet efter politivedtægten, ikke straffelovens § 232.

Retten i Tårnby PS 182/99, 29/11 1999

T på 40 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 232 ved i december 1998 på gaden at have krænket en 15-årig piges blufærdighed, idet han tiltalte hende med ordene: "Skal jeg bolle dig bagfra", og fulgte efter hende til en nærliggende bagerforretning.

Der var påstand om bødestraf. T nægtede sig skyldig. Retten tilsidesatte efter vidners forklaring T's angivelige alibi og lagde til grund, at han havde udtalt sig som anført, mens han cyklede forbi pigen. Retten fandt det ikke bevist, at T efterfølgende fulgte efter pigen til bagerforretningen.

Retten bemærkede videre:

"Uanset vidnet V's unge alder finder retten ikke, at udtalelsen, sammenholdt med det beskrevne hændelsesforløb er af en karakter som falder indenfor straffelovens § 232.

Retten finder imidlertid, at tiltaltes udtalelser er af en karakter, som er omfattet af § 5 i Politivedtægten for Tårnby og Dragør kommuner, hvorfor tiltalte findes skyldig i overensstemmelse hermed.

Straffen fastsættes efter politivedtægten for Tårnby og Dragør kommuner § 53, jf. § 5 til en bøde på 400 kr. Forvandlingsstraffen er hæfte i 2 dage."

T skulle herudover betale 6.000 + moms til den beskikkede forsvarer. Restsalæret 4.500 + moms blev udredt endeligt af statskassen.

Vejledning om hurtig indsats over for børn og unge, der begår kriminalitet

Socialministeriet har udgivet en sådan vejledning. Der er, siger ministeriet, brug for, at de lokale myndigheder tager stilling til, hvordan et beredskab til en *hurtig indsats* over for børn og unge, der første gang har gjort sig skyldig i kriminalitet, kan tilrettelægges, så de ikke kommer ind på en kriminel løbebane.

- Man skal drøfte med forældrene, hvad de kan gøre.
- Man skal finde ud af, om der er behov for yderligere støtte.

Politiets opgaver formodes bekendt for dette blads læsere.

Reglerne for sociale repræsentanters tilstedeværelse ved afhøring af unge under 18 år er følgende:

- Når den pågældende efter det oplyste ikke tidligere har været sigtet.
- Når der efter det oplyste kan blive tale om fremstilling i retten med varetægtsfængsling af den pågældende.

- Når den pågældende selv eller dennes forældre efter det oplyste ønsker, at en repræsentant for kommunen er til stede.
- Når den pågældende er under 15 år, med mindre der er tale om rene bagatelsager, eller forældrene efter det oplyste vil være til stede.

Repræsentanten skal påse en passende skånsomhed i afhøringen og må ikke deltage aktivt i udspørgningen.

På side 9 i vejledningen gives der anvisninger på *indgåelse af "social aftale"*.

Fedtmules fødselsdag

Politiet var i færd med at efterforske et indbrud. Gerningsstedsundersøgelsen viste, "at gerningsmanden havde rettet henvendelse ved køkkenvinduet" og havde aflaget listerne ved ruden. Der var både sål- og fingeraftryk. Efter forhøringen henvendte politiet sig på et behandlingshjem i nærheden og traf en person, der gik under navnet Fedtmule, og som nøje svarede til et oplyst signalement.

Sålaftrykket svarede også nøje til Fedtmules støvler, og på hans værelse fandt man koster. Altså ikke den store kriminalgåde.

Historien bringes kun, fordi det side 3 af rapporten fremgår:

"Efter behørig fødselsdagssang og kage sponsoreret af ordenspolitiets personale blev anholdte hensat i venterum nr. 2."

Interpol på Internettet.

Interpol er på Internettet under adressen www.interpol.int, her kan man se – halvårlige – billeder af 20 internationalt eftersøgte forbrydere, læse om indsatsen mod bedrageri/dokumentfalsk med betalingskort, bekæmpelse af kriminalitet mod børn, narkotikaforbrydelser og brug af DNA-undersøgelser. En særlig side omhandler ofte stillede spørgsmål, herunder *Criminal intelligence analysis*, som bl.a. kan bruges til at undersøge aktiviteter forbundet med organiseret kriminalitet eller f. eks. identifikation af gerningsmænd bag serieforbrydelser.